

Przedmiot: Klimatologia ogólna

Forma zajęć: wykład – 26 godz., 2p. ECTS; ćwiczenia – 26 godz., 5 p. ECTS, ogółem – 52 godz., 7p. ECTS

Forma zaliczenia: wykład – egzamin ; ćwiczenia – kolokwium, ocena prac, ocena aktywności

Język wykładowy: angielski

1. Skrócony opis:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zagadnieniami klimatologii ogólnej - procesami klimatotwórczymi, czynnikami i elementami klimatu oraz ich zróżnicowaniem czasowo-przestrzennym. Student zdobywa także wiedzę na temat przyczyn zmian klimatu.

2. Wymagania wstępne:

1. Umiejętność czytania i pisania w języku angielskim,
2. Umiejętność przygotowywania prezentacji multimedialnych,
3. Wiedza geograficzna na poziomie szkoły średniej.

3. Efekty kształcenia (optymalnie 5-15 efektów kształcenia)

Obszar kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych. Profil ogólnoakademicki.

W01 - rozumie zjawiska i procesy atmosferyczne oraz procesy klimatotwórcze (14K-1A_W01, 14K-1A_W03, 14K-1A_W06)

W02 - ma wiedzę w zakresie aktualnie dyskutowanych problemów w literaturze klimatologicznej (14K-1A_W04, 14K-1A_W12)

W03 – ma wiedzę na temat czasowo-przestrzennej zmienności wartości elementów klimatu oraz przyczyn zmian klimatu (14K-1A_W01, 14K-1A_W04, 14K-1A_W06)

W04 - konsekwentnie stosuje zasadę ścisłego, opartego na danych empirycznych, interpretowania zjawisk i procesów zachodzących w atmosferze w pracy badawczej i działaniach praktycznych (14K-1A_W02)

U01 - biegle wykorzystuje literaturę naukową z zakresu klimatologii; czyta ze zrozumieniem skomplikowane teksty naukowe w języku angielskim (14K-1A_U06)

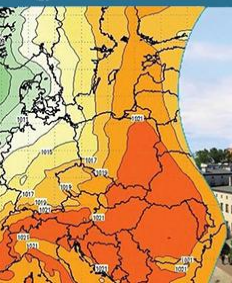
U02 - wykazuje umiejętność formułowania uzasadnionych sądów na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł oraz krytycznej analizy i selekcji informacji, zwłaszcza ze źródeł elektronicznych (14K-1A_U06, 14K-1A_U07)

U03 - umie statystycznie opracować serie danych klimatologicznych, przeprowadzić ich analizę i przedstawić w formie sprawozdania bądź artykułu naukowego (14K-1A_U03, 14K-1A_U05, 14K-1A_U09)

K01 - rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie (14K-1A_K01)

K02 - systematycznie aktualizuje wiedzę przyrodniczą i zna jej praktyczne zastosowania (14K-1A_K02)

K03 - dostrzega możliwość zastosowania zdobytych kwalifikacji w praktyce gospodarczej (14K-1A_K06)

4. Treści kształcenia:

- 1) Klimat i system klimatyczny. Procesy klimatotwórcze, czynniki klimatu i elementy klimatyczne.
- 2) Przyczyny zmian klimatu.
- 3) Klimat globalny - przestrzenny i czasowy rozkład wybranych elementów klimatu : radiacyjnych, temperatury powietrza oraz jej amplitudy i anomalii, pary wodnej, zachmurzenia, opadów atmosferycznych, ciśnienia atmosferycznego.
- 4) Ogólna cyrkulacja atmosfery. Prądy strumieniowe.
- 5) Cyrkulacja w strefie międzyzwrotnikowej (zjawisko ENSO: El Niño - Southern Oscillation), umiarkowanej i podbiegunowej. Oscylacja Północnoatlantycka (NAO: North Atlantic Oscillation). Cyklony zwrotnikowe i pozazwrotnikowe.
- 6) Zakłócenia ogólnej cyrkulacji atmosfery wywołane wpływem czynników geograficznych, cyrkulacja monsunowa. Wiatry lokalne.
- 7) Rola mas powietrznych w kształtowaniu pogody i klimatu. Cechy klimatu morskiego i kontynentalnego.
- 8) Typy klimatu na kuli ziemskiej, klasyfikacja Köppena. Przegląd wybranych regionów klimatycznych świata. Cechy klimatu Polski.

5. Sposoby i kryteria oceniania

Egzamin końcowy (W01-W04) – 60% ogólnej oceny, (do egzaminu mogą przystąpić osoby, które zaliczyły ćwiczenia)

Końcowe kolokwium sprawdzające na ćwiczeniach (W01-W05) – 20% ogólnej oceny,

ocena prac etapowych (U01-U03) – 10% ogólnej oceny,

ocena aktywności na zajęciach (K01-K02) – 10% ogólnej oceny

6. Metody dydaktyczne

Metody dydaktyczne: wykład informacyjny (konwencjonalny), wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, pokazy multimedialne, dyskusja, praca z materiałem źródłowym (książką, artykułem), ćwiczenia audytoryjne, metody zajęć praktycznych (np. opracowanie posteru nt. walory klimatyczne wybranego regionu kuli ziemskiej, analiza serii danych klimatologicznych), metoda stolików eksperckich, giełda pomysłów

7. Zalecana literatura

- [1]. Ahrens C. D., 1994: *Meteorology Today, An Introduction to Weather, Climate, and the Environment*; 5th ed.; West Publishing Co.; 591 pp;
- [2]. Oke T.R., 1995, *Boundary Layer Climates*, Methuen, London, 372 s.
- [3]. Stull R. B., 1995: *Meteorology Today for Scientists and Engineers, A Technical Companion Book*; West Publishing Co.; 385 pp
- [5]. Bryant E., 1997: *Climate Process & Change*; Cambridge Univ. Press; 209 pp
- [6]. Barry R. G. and Chorley R. G., 1998: *Atmosphere, Weather and Climate*; 7th ed.; Routledge; 409 pp
- [7]. Anthes R. A., 1982: *Tropical Cyclones: Their Evolution, Structure and Effect*; American Meteor. Society; Meteorological Monographs 19; 208 pp
- [8]. Renomowane czasopisma naukowe z zakresu klimatologii (np. International Journal of Climatology, Boundary Layer Meteorology, Theoretical and Applied Climatology, Atmospheric Environment)